

Caius Plinius Secundus Veronensis. T. Vespasiano Svo Salutem. PRAEFATIO. vel domitiano

LIBROS NATVRALIS HISTORIAE NOVITVM CAMOENIS

Quiritium tuorum opus natum apud me proxima foetura: licentiore epistola Vel maxie
 narrare constitui tibi iucundissime imperator. Sit enim hec tui praefatio verissi- vel obiscere
 ma dum maximo cōfenesce in patre. Namq; tu solebas putare esse aliquid me- moliar.
 as nugas Vt obiter moliam Catullum conterraneum meum. Agnoscis & hoc ca vel veranios
 strense verbum. Ille enim (vt sis) permutatis prioribus syllabis duriusculum se fe lis suis & fa-
 cit: q̄ volebat existimari a vernaculis suis & famulis. Simul vt hac mea petulātia bulis
 fiat: quod proxime non fieri questus es in alia procaci epistola nostra: vt in quae vel exēas
 dam acta exeam. Sciantq; omnes q̄ ex aequo tecum viuat imperium. Triūphale censoriū ius: tu sex vel vt nostra
 tum consul: ac tribunitiq; potestatis particeps. Et quod ijs nobilius fecisti: dum illud patri pariter & exeant.
 equestri ordini p̄stas: praefectus p̄toriū eius omniaq; hāc reipu. Et nobis quidem qualis in castrensi vel triumphā
 contubernio? Nec quicq; mutauit in te fortunae amplitudo in ijs: nisi vt p̄desse tantūdem posses: vt lis & censori
 velles. Itaq; cum ceteris in venerationem tui pateant oīa illa: nobis ad colendum te familiaris au- Sextumq;
 dacia sola supest. Hanc igitur tibi iputabis: & in nostra culpa tibi ignosces. Petricui faciem: nec ta- vel facundia.
 men profeci. Quando alia via occurris ingens. Et longius etiam submoues ingenij facibus. Fulgu-
 rat in nullo vnq; verius dicta vis eloquentiae: tribunitiae potestatis facundia. Quāto tu ore patris lau-
 des tonas? Quanto fratris amas? Quantus in poetica es? O magna fecunditas animi. Quēadmodū
 fratre quoq; imitaretis excogitasti. Sed hāc q̄s possit itrepid? aestimare? subitur? ingenij tui iudiciū
 praesertim laeessitum: Neq; enim similis est cōditio publicantium: & nominatim tibi dicantiū. Tum
 possē dicere. quid ista legis iperator? Humili vulgo scripta sūt: agricolar um/ opificum turbe: deniq; ^{CS}
 studiorum ociosis. Quid te iudicem facis. Cum hanc operam condicere: non eras in hoc albo. Ma- Aduerte de
 iorem te sciebam/ q̄ vt descēsurum huc putarē. Præterea est q̄dam publica etiā eruditōrum reiectio tullij laude
 Vtitur illa & M. Tullius extra omnem ingenij aleā positus. Et quod miremur per aduocatum defē prouerbiali.
 ditur? Hec doctissimum persium legere nolo. Lelium decimum volo Quod si hoc Lucilius: qui pri vel manium
 mus condidit stili nasum: dicendū sibi putauit. Si Cicero mutandum praesertim euz de republi. scri- vel iuniū con-
 beret: quanto nos causatius ab aliquo iudice defendimur? Sed hāc ego mihi nūc patrociniā ademi giūm
 nuncupatione. Quāplurimū refert fortia? aliquis iudicē: an eligat. Multūq; apparatus inter est apd vel leliū con-
 inuitatum hospitem & oblatum. Cū apud Catonē illum ambitus hostem: & repulsis tanq̄ honorib? giūm
 ineptis gaudētes: flagrantibus comitijs pecunias deponerent candidati: hoc se facere p̄ innocentia: vel ideptis.
 quod in rebus humanis summū esset profitebant. inde illa nobilis. M. Ciceronis suspiratio. Ore fœ-
 licē. M. porci a quo rē improbaz petere nemo audet. Cum tribunos appellaret. L. Scipio Asiaticus
 inter quos erat Gracch? hoc attestabatur: vel inimico iudici se approbare posse. Adeo summū quis
 q; causae suae iudicem facit: quēcunq; eligit. Vnde prouocatio appellat. Te quidem in excelsissimo
 humani generis fastigio positum: summa eloquētia: summa eruditione p̄ditum: religiose adiri etiā.
 a salutantibus scio. Et ideo immanis praeter ceteras subit cura: vt quae tibi dicantur condigna sint
 Verum & dijs lacte rustici multaq; gentes supplicant: & mola tantum falsa litant: qui non habent ^{CS}
 thura. Nec vlli fuit vitio deos colere quoq̄no possit. Meq; quidem temeritati accessit hoc quoq; q̄ le Adagium.
 uioris opere hos tibi dedicaui libellos. Nā nec ingenij sūt cappaces: qd alioqui nobis p̄q̄ mediocre
 erat. Nec admittunt excessus aut orationes: sermonesue: aut casus mirabiles: vel euetus varios: non Vel apd cās
 alia iucunda dictu: ac legentibus blanda. Sterili materia reruz natura: hoc ē vita narra. Et hec fordi mirabiles.
 diffima sui parte: vt plurimarū rerū aut rusticis vocabulis: aut externis: imo barbaris cū honoris p̄fa vel expetet.
 tiones ponēdis. Præterea interest nō trita auctoribus via nec qua pegrinari aiūs expectet. Nemo apd
 nos quidē q̄ attentauerit. Nemo apud grēcos quivnus oīa ea tractauerit inuenit. Magna pars studio
 rū amcenitates q̄rimus. Quae vero tractata ab alijs dicunt imēsa subtilitatis obscuris rez tenebris p̄
 munt: iā oīa attingēda q̄ grāci τὰς ἐκφυλλο παλαιας vocāt: & tū ignota aut icerta igenijs facta
 Aliavero ita multis prodita: vt in fastidiū sint adducta res ardua: vetustis nouitatē dare: nouis aucto-
 ritatē: obsoletis nitorē: obscuris lucē. fastiditis gratiā: dubijs fidē: omnibus vero naturā: & naturae suae
 oīa: itaq; etiā nō assecutis voluisse: abūde pulchrum atq; magnificū est. Egdē ita sentio peculiarem
 in studijs causam eorū eē: q̄ difficultatibus victi vtilitatem iuuādī p̄tulerūt gratiae placēdi: idq; & in
 alijs operibus ipse feci: & profiteor me mirari Liuiū auctorē celeberrimū in historiā suarum quas
 repetit ab origine vr̄bis: quodam volumine sic orsum: Iam sibi satis gloriae quesitum: & potuisse se
 definire: ni animus inquires pascere? ope. Profecto. n. populi gētū victoris: & Romani noīs gloriae
 non sibi cōposuisse illa decuit. Maius meritū eēt opis amore: nō animi causa pseuerasse: & hoc Po.
 Ro. p̄stitisse nō sibi. xx. milia rerū dignarū cura (Qm vt ait Domitius Piso Thesauros oportet eē nō
 libros) lectione voluminū circiter duum milium: quorum pauca admodū studiosi attingūt ppter se-

Caſſi Dlynii ſecundi naturalis hiſtorie.

cretum materie: ex exquisitis auctoribus centum: inſuſimus. xxxvi. voluminib⁹ adiectis rebus plu-
rimis: quas aut ignorauerant priores: aut poſtea inuenerat vita. Nec dubitamus multa eſſe quæ &
nos præterierint. Homines enim ſumus: & occupati officijs: ſubſiciuiſq; temporibus iſta curamus:
Vel nec fidu- Ne quis veſtrum putet his ceſſatum horis. Dies vobis impendimus. Cum ſommo valitudinem cō-
cia opis hæc putamus: vel hoc ſolo præmio contenti q̃ dum iſta (vt ait. M. Varro) muſſitamus: pluribus horis vi-
eſt: ſed indica uimus. Profecto enim vita vigilia eſt. Quibus de cauſis atq; difficultatibus nihil aſſo promittere.
tura. vel vbi Hoc ipſum tu præſtas quod ad te ſcribimus. Hæc fiducia operis eſt: hæc indicatura. Multa valde
ſit ea: quæ iā præcioſa ideo videntur: quia ſūt templis dicata. Nos quidem omnes: patrem te: fratremq; diximus
pridem pera opere iuſto temporum noſtrorum hystoriam orſi a ſine Aufidij baſſi. Vbi ſit ea quæ res: iam pridem
cta ſancitur. pacta ſancitur. Et alioquin ſtatutum erat hæredi mandare: ne quid ambitioni dediſſe vita indicare-
vel. p̃inde ve tur. Proinde occupantibus locum faueo: & poſteris: quos ſcio nobiſcum decertaturos ſicut ipſi feci
bus locum fa mus cum prioribus: Argumentum huius ſtomachi mei habebis: q̃ in his voluminibus auctorum
ueo: ego vero nomina prætexui. Eſt enim benignum (vt arbitror) & plenum ingenui pudoris fateri per quos pro-
& poſteris. feceris: non vt pleriq; ex his quos attigi fecerunt. Scito. n. conferentem me auctores deprehendiſſe
vel ſpectare adiuratiſſimis & proximis veteres tranſcriptos ad verbum: neq; nominatos. Non illa virgiliana
vel facetiſſi- virtute vt certarent. Non Ciceroniana ſimplicitate qui in libro de rep. Platonis ſe comitem pro-
me. ſitetur in conſolatione ſiliæ. Cratorem inquit ſequor. Item panetium de officijs. Quæ volumina eius
vel lucubra- niſt eſt deprehendi in furto malle: q̃ mutuum reddere. Cum præſertim ſors fiat ex uſura. Inſcriptio-
tionem puto nis ap̃d græcos mira ſœlicitas: κηριον inſcripſere Alij: κερας αμαλθειας vel vt lactis gallinacei
quia vt: vel ſperare poſſis in volumine hauſtū. Iā: ιακυναγοσ παυτεκται. er χειρι διον λειμων τινακι δι-
puto qui ait. oy inſcriptiones ppter quas vadimonium deſeri poſſit. Ad cū intraueris diſ deæq; q̃ nihil in medio
vel erat ṽl p̃a inuenies: Noſtri craſſiores: Antiquitatū: exemplorū artiumq; q̃ facetiſſimi lucubrationē. Vt qui ait
vel ſculixē Bibaculus eras: & vocabula. Paulo nimis aſſerit. Varro in ſatyris ſuis ſuſtullit & flexibula. Ap̃d græ-
vel me vero cos deſijt nugari Diodor⁹: & bibliotheces hystoriā ſuā inſcripſit. Appion quidē grāmaticus hic: quē
penitet. Tyberius Cæſar cymbalū mūdi vocabat: qm̃ publicę famæ tympanū potius videri poſſet: immortalis
tate donari a ſe ſcripſit: ad quos aliqua componebat Me vero non pœnitet nullum feſtiuiorē exco-
gitaffe titulum. Et ne in totum videar græcos inſectari: ex illis nos velim intelligi: pingiq; conditori-
bus: quos in libellis his inuenies abſoluta opera: & illa quoq; quæ mirando non ſatiamur: pendent
titulo inſcripſiſſe: Vt Appelles faciebat: aut Polycletus: tanq̃ inchoata ſemper arte & imperfecta vt
contra iudiciorum varietates ſuper eſſet artificis regreſſus ad veniam: velut emendaturo quicquid
deſideraretur ſi non eſſet interceptus. Quare plenum verecundiæ illud eſt: q̃ omnia opera tanq̃ no-
uiſſima inſcripſere: & tanq̃ aliquid ſingulis ſato ſit ademptum. Tria non amplius (vt opinor) abſolu-
te quæ traduntur inſcripta: ille fecit: qui ſuis locis reddam: quo apparuit ſummam artis ſecuritatem
auctori placuiſſe. Et ob id magna inuidia fuere omnia ea. Ego plane meis adijci poſſe multa confi-
teor. Nec his ſolis: ſed & omnibus quæ ædidi. Vt obiter caueam iſtos ομηρομαστικας Ita enim
verius dixerim q̃ vt audio ſtoicos & dialeticos & Epicureos quoq;. Nam de grāmaticis ſemper ex-
pectaui parturiri aduerſus libellos: quos de grāmatica ædidi. Et ſubinde abortus fecere iam decē
annis: cū celerius etiam elephanti pariāt. Ceu vero neſciam aduerſus Theophrastum hominem in
eloquentia tantum: vt nomen diuinum inde inuenerit: ſcripſiſſe etiam ſœminam: & prouerbium in
de natum: ſuſpendio arborem eligendā Non queo mihi temperare: quo minus ad hoc pertinentia
ipſa cenſorij Catonis verba ponam. Vt inde appareat: etiam Catoni de militari diſciplina commen-
tanti qui ſub Africano: immo vero ſub hannibale didiſciſſet militare Et ne africanum quidem ferre
potuiſſet: qui imperator triumphum reportaffet: para toſ fuiſſe iſtos qui obtreſtatione alienæ ſcien-
tię famam ſibi accupantur. Quid enim ad te in meo volumine? Scio ego quæ ſcripta ſunt. Si palam
proferantur: multos fore: qui vitiligent: Sed ij poſſimum qui veræ laudis expertes ſunt. Eorum
ego orationes ſino præterfluere. Nec plancus ille p̃ide: qui cum diceretur aſinius Pollio orationes
in eum parare: quæ ab ipſo aut liberis poſt mortē Planci gderentur: ne reſpōdere poſſet. Cum mor-
tuis inquit nō niſi laruas luctari. Quo dicto ſic reſpercuſſit illas apud eruditos nihil ipudētius iudice
tur. Ergo ſecuri etiā contra vitiligatores quos Cato eleganter ex vitij & litigatoribus compoſuit.
Vel qui ita re Quid enim illi aliud q̃ litigant: aut litē quērūt? Exequemur reliqua propoſiti. Quia vero occupatio
proben: vt eligant. nibus tuis publico bono parcendum erat: quid ſingulis contineatur libris: huic epistolæ ſubiūxi. Sū
Vel qui inui- tilegant vel orationes ſibi pretereo. maq; cura ne perlegendos eos haberes: operam dedi Tu per hoc & alijs p̃ſtabis: ne perlegāt: Sed vt
quifq; deſiderauerit aliquid id tantū quērāt: & ſciat quo loco inueniat. Hoc ante me fecit litteris no-
ſtris Valerius Soranus in libris: quos ετοπτι Δορ ſcripſit Vale.